

Arbejde ikke tager hele hans Tid ved Statsbanerne, saa at han godt kan tjene noget ekstra, maa Bebrejdelsen ikke rettes mod Manden, men mod Statsbanerne, mod det System, der giver Manden Underløn for hans Arbejde ved Statsbanerne og henviser ham til at tjene det resterende ved andet Arbejde.

Nørskov: Bevillingerne til flere Formaal er paa det foreliggende Finanslovsforslag nedsat betydeligt, hvilket ogsaa er nødvendigt. Det gælder dog ikke Bevillingerne til Hedeselskabet og til Hedebruget, hvilket jeg meget paaskønner og vil sige den højtærede Landbrugsminister Tak for. Disse Selskaber har i særlig Grad samfundsmæssig Betydning, idet de bidrager til at forøge Værdierne i vort Lands fattigste Egne. Hedeselskabet er, om jeg saa maa sige, vort gamle nationale Selskab, der lige siden dets Stiftelse efter den ulykkelige Krig i 1864 har gjort et saare stort og paaskønnelsesværdigt Arbejde, særlig paa Plantningssagens, Opdyrkningsens, Merglingens og Engkultiveringsens Omraade. Der forberedes nu en ny Ordning indenfor dette gamle Selskab, og jeg vil ønske, at den nye Bestyrelse maa faa Held til at fortsætte det gode Arbejde, som er begyndt og har bragt saa gode og velsignelsesrige Frugter, kort sagt, at dette gamle Selskab under den nye Ledelse maa gaa ind til en ny Æra. Men ogsaa Selskabet Hedebruget har gjort et godt og gavnligt Arbejde særlig med Hensyn til at lægge nyt Land under Ploven ved at opmuntre Folk til at gaa i Gang med det brydsomme Arbejde, som det er at dyrke Heden op.

De, som kender lidt til Forholdene paa den jydsk Hede og til det Arbejde, som gøres derovre, maa absolut faa den største Respekt for Hedens Befolkning, der lever et saare nøjsomt og tarveligt, men arbejdsomt Liv og derfor Aar efter Aar lægger større Værdier til vort Land. Selv om der allerede er udført et stort Arbejde derovre, vil jeg dog sige, at der er meget tilbage. Selvfølgelig maa Opdyrkningsarbejdet og Kultiveringsarbejdet fortsættes, men navnlig gælder det, at vi i de kommende Aar maa skænke Plantningssagen større Opmærksomhed end hidtil. Vi, som bor i Jyllands magre Egne, har særlig i Sommer erfaret, hvad en god Læplantning er værd; thi vel har Tørken hærget vore magre Jorder ganske forfærdeligt, men Blæsten har ogsaa været slem og har bidraget sit til det ringe Høstudbytte. Paa Finanslovsforslaget er opført den sædvanlige Bevilling

paa 110 000 Kr. til Hegns- og Læplantning, hvilket jeg takker for, og jeg vil hertil føje, at faa Bevillinger er bedre paa deres Plads og vil gøre større Nytte.

Finanslovbehandlingen har i Særdeleshed drejet sig om Industrikrisen, uden at jeg kan se, at der er anvist Midler til dens Afhjælpning. Man har derimod beskæftiget sig mindre med Landbrugskrisen. Naar jeg undtager mit Partis Ordfører det ærede Medlem Hr. Brorsen og det ærede Medlem Hr. Pinstrup, har dette Spørgsmaal ikke været særlig debatteret under Finanslovbehandlingen; og dog tror jeg, at Landbrugskrisen i mange Egne af Jylland mærkes lige saa haardt, som Industrikrisen mærkes i København og vore andre store Byer. Store Dele af Jylland har i Sommer lidt ualmindelig haardt under den vedvarende Tørke; det er særlig Midtjylland og Vestjylland, altsaa Jyllands magreste Jorder — som daarlig kan undvære Regn —, der er blevet stiftmoderlig behandlet fra Naturens Side i Aar — det er for øvrigt de samme Egne, der led haardest under de forskellige prisregulerende Foranstaltninger i Krigsaarene. Disse Egne har ganske maattet savne Væde i Sommer, først den 22. Juli faldt der Regn; og det var da for sent til at redde Vaarsæden; thi paa dette Tidspunkt var Havren og Bygget faktisk gaet fra Grøde; ja, mange Steder var det helt modent. Paa de allerdaarligste Jorder, hvor Afgrøden var ganske afsvedet, maatte man tøjre den op, andre Steder slog man Vaarsæden af med Slaamaskine, rev den sammen med Hesterive og bjærgede den som Hø. Hvor det lykkedes at binde Vaarsæden, var det kun med det største Besvær, idet den ikke ret mange Steder var mere end et Kvarter høj. Rugen fyldte nogenlunde i Laden, men den giver et meget lille Kærneudbytte, ja, en Del af den kan det slet ikke betale sig at tærsk, da der praktisk talt ingen Kærne er. Roerne tegnede til at give et godt Udbytte, men ogsaa denne Afgrøde synes at ville slaa en Del fejl, idet Insekterne mange Steder har været meget slemme ved den.

Jeg skal ganske kort referere en Samtale, som blev ført i en Jernbanekupé; da den er betegnende for hele den vanskelige Stilling i Jylland. En Mand her fra Øerne berejste disse Egne, og da han ser ud over de afsvedne Marker, har hans Indtryk aabenbart været et meget mørkt, thi pludselig siger han: Hvad skal dog disse Mennesker leve af? En medrejsende svarede: af Nøjsomhed. Jeg maa sige, det er et meget træffende Svar.

Et Gode er det, at denne Befolkning